

ผลของการสร้างการมีส่วนร่วมและแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในเขตโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยจันทร์ ตำบลห้วยจันทร์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ

สายสมร ศรีคราม¹, สุคนธ์ทิพย์ อรุณกมลพัฒน์, *ปร.ด.*²

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสร้างการมีส่วนร่วมและแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในเขตโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยจันทร์ ตำบลห้วยจันทร์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 60 คน กลุ่มทดลองได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้า ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของเขตโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยจันทร์ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษและกลุ่มเปรียบเทียบ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้า ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหลักหิน ตำบลบักดอง อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสร้างการมีส่วนร่วมและแรงสนับสนุนทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้รับโปรแกรมการดูแลสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ระยะเวลา 10 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ครั้ง ก่อนและหลังการทดลองระหว่างเดือน ธันวาคม 2567 ถึง กุมภาพันธ์ 2568 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณานำเสนอด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชยฐาน เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ Independent t-test กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่าผลต่างคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของโรค การเห็นคุณค่าในตัวเองของผู้สูงอายุ การสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการปฏิบัติตัวของผู้สูงอายุ ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และระดับคะแนนเฉลี่ยของภาวะซึมเศร้า ของกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการทดลองแสดงว่าโปรแกรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถสร้างการมีส่วนร่วมและแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: โปรแกรม, การสร้างการมีส่วนร่วมและแรงสนับสนุนทางสังคม, ผู้สูงอายุ, ภาวะซึมเศร้า

¹พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ; E-mail: saisamorn2558@gmail.com

²อาจารย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี Email:sukhontip@scphub.ac.th

The Impact of Community Engagement and Social Support on Depression Prevention in Elderly Individuals at Ban Huai Chan Sub-district Health Promoting Hospital, Huai Chan Sub-district Khun Han District, Sisaket Province

Saisamorn Srikram¹, Sukhontip Arunkamonphat, *Ph.D.*²

Abstract

This quasi-experimental study aimed to examine the effects of participation enhancement and social support in preventing depression among older adults in the service area of Ban Huai Chan Sub-district Health Promoting Hospital, Huai Chan Sub-district, Khun Han District, Sisaket Province. The study included two groups, each consisting of 60 participants. The experimental group comprised older adults at risk of depression residing in the service area of Ban Huai Chan Sub-district Health Promoting Hospital, while the comparison group consisted of older adults at risk of depression living in the service area of Lak Hin Subdistrict Health Promoting Hospital, Bak Dong Subdistrict, Khun Han District, Sisaket Province. The experimental group received a researcher-developed participation enhancement and social support program, whereas the comparison group received a standard health care program provided by the Ministry of Public Health. The intervention lasted for ten weeks. Data were collected using questionnaires at two time points: before and after the intervention, from December 2024 to February 2025. The data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, standard deviation, and median. Differences in mean scores between the groups were analyzed using an independent t-test with a significance level of 0.05.

The study results indicated that the mean differences in perceived susceptibility, perceived severity of depression, self-esteem, social support, and engagement in health-promoting behaviors among older adults in the experimental group were significantly higher than those in the comparison group ($p < 0.05$). Additionally, the mean depression scores of the experimental group were significantly lower than those of the comparison group ($p < 0.05$). These findings suggest that the researcher-developed program effectively enhanced participation and social support, achieving its intended objective of preventing depression among older adults

Keyword: Program, Participation Enhancement, Social Support, Older Adults, Depression

---

¹Registered Nurse Professional Level, Ban Huai Chan Sub-district Health Promoting Hospital

Email: saisamorn2558@gmail.com

²Sirindhorn College of Public Health Ubon Ratchathani Province.

Email:sukhontip@scphub.ac.th